

مواجه کند، بهتر است در این باره زیاد صحبت نکنیم. ما بیشتر دوست داریم خبرهای خوب را به مردم بدهیم.

◀ ممکن است مانند واتس اپ که بدون الزام به استقرار سرور در داخل کشور رفع فیلتر شد، محدودیت برخی از پلتفرم‌ها به همین شکل برطرف شود؟

بحث حکمرانی قانون موضوعی پیچیده و مورد تأکید مقام معظم رهبری است و طبیعتاً ما هم این موضوع را دنبال می‌کنیم. ولی طبیعتاً بحث حکمرانی به معنای مدیریت است و به صورت ذاتی، پیچیدگی‌هایی دارد و باید بین دو یا چند مسیر مختلف، یکی را انتخاب کنیم. برای مدیریت و حکمرانی درست هم باید هزینه فایده کنید. یعنی هزینه و فایده را در کنار هم قرار بدهیم و راهی را برای مدیریت انتخاب کنیم که فواید بیشتری دارد و در نهایت در دستور کار قرار بگیرد. در حال حاضر طبیعتاً بررسی‌ها انجام شده و گفت‌وگوها و جلسات نیز در حال برگزاری است و با در نظر گرفتن هزینه فایده، بالاخره ممکن است به یک تصمیم برسیم و آن را اجرایی کنیم، حتی با نگاهی که شما فرمودید.

◀ این که پلتفرم‌های خارجی نسبت به استقرار سرورهایشان در ایران مقاومت می‌کنند فقط به دلیل تحریم است یا دلیل دیگری هم دارد؟

به هر حال تحریم بی‌تأثیر نیست. در واقع باید گفت که در این زمینه گاه بعضی از دوستان، ما را با سایر کشورها مقایسه می‌کنند. یکی از دلایلی که شاید برای پلتفرم‌های خارجی توجیه ندارد که در داخل کشور فعالیت کنند، این است که اقتصاد به معنای جریان مالی، برای آنها معنا ندارد چراکه جریان مالی به بحث تحریم پیوند می‌خورد. می‌خواهم بگویم ابعاد ماجرای رفع فیلترینگ بسیار پیچیده‌تر از چیزی است که در گام اول به ذهن متبادر می‌شود.

◀ از نگاه شخص شما بهتر است رفع فیلتر کدامیک از شبکه‌های اجتماعی در اولویت قرار بگیرد؟ شما بارها یوتیوب را به مثابه یک دانشگاه دانسته‌اید. آیا به نظر شخص شما گام بعدی باید یوتیوب باشد؟ هرچند شاید برخی دوستان این روایت من را نپسندند ولی واقعیت این است که من به عنوان یک معلم، از یوتیوب بسیار یاد گرفته‌ام. بهترین اساتید دنیا فاخرترین مطالب را روی یوتیوب بارگذاری می‌کنند و طبیعتاً با توجه به سیال بودن و پویایی حوزه کاری و رشته ما، نمی‌توان از این آموزش‌های دقیق غفلت کرد.

من پیش از این هم گفته‌ام که گاه ما

مواردی را در دانشگاه درس داده‌ایم که هیچ‌گاه خودمان آن را نتوانسته بودیم. به هر حال مجبور بودیم از جایی این مطالب را یاد بگیریم و یوتیوب برای من بهترین مرجع بوده است. پویایی رشته ما ایجاب می‌کند که خودمان را به روز نگاه داریم. چرخه حیات فناوری ۳ تا ۵ سال است و اگر دانش خود را به روز نکنید به دلیل همین سیال بودن، عملاً دیگر حرف شما مخاطب و شنونده نخواهد داشت. البته این پلتفرم‌های آموزشی منحصر به یوتیوب نیست و پلتفرم‌های دیگری هم هستند.

برخی هم منتقد یوتیوب هستند و معتقدند بعضی از محتواهایی که روی یوتیوب بارگذاری می‌شود به دلیل عدم تناسب با فرهنگ ما قابل قبول نیست. اما من معتقدم اینجا هم باید به بحث هزینه فایده پرداخت. به عنوان مثال با یک چاقو می‌توان کسی را به قتل رساند نمی‌توان به همین دلیل با تولیدکننده برخورد کرد.

◀ برخی از پلتفرم‌های آموزشی هم ما را تحریم کرده‌اند. درست است؟

بله. پلتفرم‌های آموزشی مناسب که ما را تحریم کرده‌اند، کم نیستند. مواردی مانند کورسرا (Coursera)، یک پلتفرم آموزش آنلاین بین‌المللی که معتبرترین دوره‌های آموزشی از برترین اساتید و دانشگاه‌های دنیا را ارائه می‌دهد و همچنین EDX هم به همین منوال است. معتقدم باید تمرکزمان را بر این موضوع هم بگذاریم تا بتوان آنها را در دسترس مردم قرار داد. این پلتفرم‌ها واقعاً جذابیت دارند و در بالاترین سطح، کارهای تحقیق و توسعه انجام می‌دهند و می‌توانند یک قالب مشخص در اختیار ما قرار دهند. اینکه ما نتوانیم از این پلتفرم‌های آموزشی استفاده کنیم، به معنای عدم استفاده از فرصت‌ها است.

هرچند شاید برخی دوستان این روایت من را نپسندند ولی واقعیت این است که من به عنوان یک معلم، از یوتیوب بسیار یاد گرفته‌ام. بهترین اساتید دنیا فاخرترین مطالب را روی یوتیوب بارگذاری می‌کنند و طبیعتاً با توجه به سیال بودن و پویایی حوزه کاری و رشته ما، نمی‌توان از این آموزش‌های دقیق غفلت کرد

◀ برخی نگرانند که گام بعدی رفع فیلتر، فراهم آوردن دسترسی کاربران ایرانی به سکویهای پرمخاطب خارجی در قالب «پوسته» باشد. برخی نگران امنیت کاربران در این پوسته‌ها هستند؟ اگر قرار است چنین کاری انجام شود، فکری برای مشکلات بعدی آن شده است؟

موضوع نقض حریم خصوصی در بین نیست. در بحث پوسته باید گفت که برخی پلتفرم‌ها اساساً این امکان را فراهم می‌کنند و این موضوع چیزی نیست که ابداع همکاران ما باشد. به عنوان مثال فرض کنید که شما می‌خواهید خدمت یک سکو را در سکو دیگری ارائه کنید؛ سکویایی که چنین کارکردی دارند و چنین امکانی را فراهم کرده‌اند، مطمئناً به حریم خصوصی هم توجه ویژه‌ای داشته‌اند و آن را تضمین می‌کنند. به عنوان مثال اگر یک پلتفرم در سطح جهانی این امکان را فراهم می‌کند که از خدماتش به صورت وب سرویس استفاده شود، این پلتفرم به صورت ضمنی دارد می‌گوید که من می‌توانم در این قالب این چهارچوب استاندارد، با سکو دیگری گفت‌وگو کنم با اینکه حریم خصوصی کاربر هم حفظ خواهد شد. به هر حال اگر حفظ حریم خصوصی در کانون توجه این پلتفرم‌ها نباشد، بالاخره روزی این موضوع درز پیدا می‌کند و هرگز نمی‌توان آن را مخفی کرد و گفت: «حریم خصوصی را رعایت نمی‌کنم و کسی هم متوجه نمی‌شود.»

◀ در چهارمین گزارش کیفیت اینترنت انجمن تجارت الکترونیک عنوان شد که استارلینک بیش از ۳۰ هزار کاربریکتا در ایران دارد و حدود ۱۰۰ هزار کاربر ایرانی از آن استفاده می‌کنند و از سوی دیگر اتصال گوشی‌ها در برخی مناطق جهان به این اینترنت بدون نیاز به تجهیزات خاص، امکانپذیر شده است. فارغ از درست یا غلط بودن این آمار، استفاده از این اینترنت غیرقانونی چه تبعات امنیتی دارد؟ با توجه به رشد شتابان تکنولوژی، برای مقابله با آن چه فکری کرده‌اید؟

من بارها گفته‌ام و احتمالاً از من زیاد شنیده‌اید که باید با فناوری مواجهه فعال داشته باشیم و از تعبیری تحت عنوان نگاه یا تقابل با فناوری همیشه اجتناب کرده‌ام. در هیچ مقطعی از تاریخ نمی‌توانید زمانی را پیدا کنید که به مقابله با فناوری رفته و موفق شده باشید.

حقیقت این است که اتفاقاً هرگاه بموقع در این پنجره فرصت، از ظرفیت فناوری استفاده کردیم برنده بوده‌ایم. گواه آن نیز کسب و کارها و استارت‌آپ‌هایی هستند که در کشور ما موفق شده‌اند. دلیل این موفقیت چه چیزی می‌تواند باشد؟ دلایلش این است که قبل از اینکه دیر شود ما از این ظرفیت استفاده